सन २०२५-२०२६ साठी शासकीय कर्मचाऱ्यांना वेतन व भत्त्यांचे प्रदान करण्यासाठीचे आहरण व संवितरण अधिकारी यांचे वेतन व भत्ते बँक खाते, आणि निवृत्तीवेतनधारकांचे वैयक्तिक निवृत्तीवेतन बँक खाते उघडण्यास; राज्य सार्वजनिक उपक्रम व महामंडळे यांच्याकडील अतिरिक्त निधी गुंतविण्यासाठी; तसेच शासकीय कार्यालयांच्या आणि राज्य सार्वजनिक उपक्रम व महामंडळांच्या सर्व प्रकारच्या बँकींग व्यवहारांसाठी टीजेएसबी सहकारी बँक मर्यादित या नागरी सहकारी बँकेस मान्यता देणेबाबत......

महाराष्ट्र शासन

वित्त विभाग

शासन निर्णय क्र. संकीर्ण २०२५/प्र.क्र.११/२५/कोषा. प्रशा.५

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक: २४ नोव्हेंबर, २०२५

वाचा :

१. महाराष्ट्र शासन, वित्त विभाग, शासन निर्णय क्रमांक : शासाउ - १०.१५/प्र.क्र.४२/ सा.उ., दि.२७ ऑक्टोबर, २०१५.

२. महाराष्ट्र शासन, वित्त विभाग, शासन निर्णय क्रमांक : संकीर्ण २०२०/ प्र.क्र.५१/२०/ कोषा. प्रशा.५, दि.१३ मार्च, २०२०.

३. महाराष्ट्र शासन, वित्त विभाग, शासन निर्णय क्रमांक : संकीर्ण २०२०/प्र.क्र.५१/२०/ कोषा. प्रशा.५, दि.१३ ऑगस्ट २०२०.

४. भारतीय रिझर्व्ह बँकेच्या नियमन विभागाचे परिपत्रक No. RBI/2022-23/ 143/DOR.REG. No./ 07.01.000/2022-23, dated 1st December, 2022.

५. महाराष्ट्र शासन, वित्त विभाग, शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण-२०२५ / प्र. क्र.११/२५/ कोषा. प्रशा.५, दि.१८ मार्च, २०२५.

प्रस्तावना-

अ. उपरोक्त **'वाचा'** मधील अनुक्रमांक २ समोर नमूद शासन निर्णयान्वये शासकीय कार्यालये, सार्वजनिक उपक्रम व महामंडळे इत्यांदीकडील बँकींग विषयक व्यवहार केवळ राष्ट्रीयकृत बँकांमार्फत करण्याचे धोरण घोषित करण्यात आले होते. त्यानुषंगाने शासकीय बँकींग विषयक व्यवहार करण्यास तसेच सार्वजनिक उपक्रम व महामंडळे यांच्याकडील अतिरिक्त निधी गुंतविण्यासाठी केवळ राष्ट्रीयकृत बँकांनाच मान्यता देण्यात आली होती.

आ. तथापि, दरम्यानच्या काळामध्ये राज्यातील काही जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकांनी शासकीय बँकींग व्यवहार करण्यास परवानगी देण्याची मागणी शासनाकडे केली होती. त्यास अनुसरुन सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभागाने केलेल्या शिफारशीनुसार शासकीय निधीची सुरक्षितता विचारात घेऊन, आर्थिकदृष्टया सक्षम असलेल्या आणि नियमानुकूल व्यावसायिकता बाळगणाऱ्या १५ जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकांना राष्ट्रीयकृत बँकांप्रमाणेच

ठेवी ठेवण्यास व सर्व प्रकारचे बँकींग व्यवहार करण्याकरीता मा.मंत्रिमंडळाने दि. ८ जुलै, २०२० रोजीच्या मंत्रिमंडळ बैठकीमध्ये मान्यता दिली होती. तसेच दरवर्षी बँकांच्या लेखापरीक्षण अहवालात बदल होण्याची शक्यता विचारात घेता, बँकांची यादी प्रतिवर्षी सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभागाच्या सल्लयाने वित्त विभाग सुधारित करेल, असे निर्देश मा.मंत्रिमंडळाने दिले होते. त्याप्रमाणे दरवर्षी वित्त विभागाद्वारे कार्यवाही करण्यात येते.

इ. तथापि, नागरी सहकारी बँकांना शासकीय कार्यालयांच्या बँकींग व्यवहारासाठी आणि सार्वजनिक उपक्रम / महामंडळे यांचेकडील अतिरिक्त निधी गुंतवणूकीसाठी पात्र ठरविण्या बाबत मात्र शासनाचे धोरण निश्चित करण्यात आलेले नव्हते. टीजेएसबी सहकारी बँक मर्यादित या बहुराज्यीय कार्यक्षेत्र असलेल्या नागरी सहकारी बँकेला शासकीय कार्यालयांच्या बँकींग व्यवहारासाठी आणि सार्वजनिक उपक्रम / महामंडळे यांचेकडील अतिरिक्त निधी गुंतवणूकीसाठी पात्र ठरविण्याबाबत सदर बँकेकडून शासनास सन २०२४ मध्ये विनंती करण्यात आलेली होती.

ई. या पार्श्वभूमीवर जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकांच्या धर्तीवर नागरी सहकारी बँकांना देखील शासकीय कर्मचाऱ्यांना वेतन व भत्त्यांचे प्रदान करण्यासाठीचे आहरण व संवितरण अधिकारी यांचे वेतन व भत्ते बँक खाते, तसेच निवृत्तीवेतनधारकांचे वैयक्तिक निवृत्तीवेतन बँक खाते उघडण्यास; तसेच राज्य सार्वजनिक उपक्रम व महामंडळे यांच्याकडील अतिरिक्त निधी गुंतविण्यासाठी पात्र करण्यास; व त्यासाठी दरवर्षी अनुसरावयाची कार्यपद्धती निश्चित करण्यास मा.मंत्रिमंडळाने दि. २५ फेब्रुवारी २०२५ रोजीच्या मंत्रिमंडळ बैठकीमध्ये मान्यता दिली होती. त्यास अनुसरून उपरोक्त **'वाचा'** मधील अनुक्रमांक ५ समोर नमूद शासन निर्णय निर्गमित करण्यात आलेला आहे. तसेच दरवर्षी नागरी सहकारी बँकांच्या लेखापरीक्षण अहवालात बदल होण्याची शक्यता विचारात घेता, बँकांची यादी प्रतिवर्षी सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभागाच्या सल्लयाने वित्त विभाग सुधारित करेल, असे निर्देश मा.मंत्रिमंडळाने दिले होते. त्याप्रमाणे दरवर्षी सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग आणि वित्त विभाग यांचेद्वारे कार्यवाही केली जाणे अभिप्रेत आहे.

उ. या पार्श्वभूमिवर सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभागाने सद्यस्थितीत शिफारस केलेल्या टीजेएसबी सहकारी बँक मर्यादित या बँकेस सन २०२५-२६ साठी शासकीय कर्मचाऱ्यांना वेतन व भत्त्यांचे प्रदान करण्यासाठीचे आहरण व संवितरण अधिकारी यांचे वेतन व भत्ते बँक खाते उघडण्यास; निवृत्तीवेतनधारकांचे वैयक्तिक निवृत्तीवेतन बँक खाते उघडण्यास; राज्य सार्वजनिक उपक्रम व महामंडळे यांच्याकडील अतिरिक्त निधी गुंतविण्यासाठी; तसेच शासकीय कार्यालयांच्या आणि राज्य सार्वजनिक उपक्रम व महामंडळांच्या सर्व प्रकारच्या बँकींग व्यवहारांसाठी पात्र करण्यास मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुषंगाने खालीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात येत आहे.

शासन निर्णय-

१. शासकीय निधीची सुरक्षितता (Security) आणि तरलता (Liquidity) सुनिश्चित करण्याच्या उद्देशाने आर्थिक दृष्ट्या सक्षमतेबाबतचे आणि नियमानुकूल व्यावसायिकते बाबतचे निकष पूर्ण करीत असल्याबाबत; तसेच *"वित्तीय दृष्ट्या सुदृढ आणि सुव्यवस्थापित"* म्हणून वर्गीकृत

होण्यासंदर्भातील भारतीय रिझर्व्ह बँकेद्वारा विहित करण्यात आलेले निकष आणि त्यासंदर्भातील प्रक्रिया पूर्ण केल्याबाबत सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभागाने सद्यस्थितीत शिफारस केलेल्या टीजेएसबी सहकारी बँक मर्यादित या बहुराज्यीय कार्यक्षेत्र असलेल्या नागरी सहकारी बँकेस सन २०२५-२०२६ साठी शासकीय कर्मचाऱ्यांना वेतन व भत्त्यांचे प्रदान करण्यासाठीचे आहरण व संवितरण अधिकारी यांचे वेतन व भत्ते बँक खाते उघडण्यास; निवृत्तीवेतनधारकांचे वैयक्तिक निवृत्तीवेतन बँक खाते उघडण्यास; राज्य सार्वजनिक उपक्रम व महामंडळे यांच्याकडील अतिरिक्त निधी गुंतविण्यासाठी; तसेच शासकीय कार्यालयांच्या आणि राज्य सार्वजनिक उपक्रम व महामंडळांच्या सर्व प्रकारच्या बँकींग व्यवहारांसाठी पात्र करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. सदर शासन निर्णय एक वर्ष किंवा पुढील शासन निर्णय निर्गमित होण्याचा दिनांक यापैकी जे अगोदर घडेल तोपर्यंत अंमलात राहील.

२. क्षेत्रिय स्तरावर संबंधित सक्षम प्राधिकाऱ्यांनी बँकिंग व्यवहार व गुंतवणुकीसंदर्भात निर्णय घेताना, निधीची सुरक्षितता व तरलता सुनिश्चित करण्यासाठी, सदर नागरी सहकारी बँक आर्थिक सक्षमता आणि नियमानुकूल व्यावसायिकतेबाबतच्या निकषांची पूर्तता करीत असल्याची खात्री करूनच प्रत्येक वेळी जाणीवपूर्वक निर्णय घ्यावा.

३. सदर शासन निर्णयातील तरतूदी नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्था आणि पंचायती राज संस्था यांना लागू करणेबाबत अनुक्रमे नगर विकास विभाग आणि ग्राम विकास विभाग यांनी त्यांच्या स्तरावर स्वतंत्रपणे निर्णय घ्यावा.

४. उपरोक्त 'वाचा' मधील अनुक्रमांक १ समोर नमूद दि.२७ ऑक्टोबर, २०१५ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये राज्य सार्वजनिक उपक्रमांच्या अतिरिक्त निधीच्या गुंतवणूकीसंदर्भात मार्गदर्शक तत्वे / सूचना विहित करण्यात आलेल्या आहेत. दि.२७ ऑक्टोबर, २०१५ रोजीच्या उपरोल्लेखित शासन निर्णयातील परिच्छेद क्र. (क) मधील अ.क्र. (i) मधील नक्त मूल्याविषयीची तरतूद वगळता, अन्य सर्व मार्गदर्शक तत्वे / सूचना अबाधित ठेवण्यात येत असून, त्यांचे काटेकार अनुपालन करणे सर्व संबंधितांसाठी आवश्यक राहील.

प्रस्तुत शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून, त्याचा संकेतांक २०२५११२४१८२४१३५१०५ असा आहे. प्रस्तुत शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन निर्गमित करण्या येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

Digitally signed by RAVIKUMAR BALAJIRAO LINGANWAD
Date: 2025.11.24 18:25:31 +05'30'

(र. बा. लिंगनवाड)
शासनाचे उप सचिव

प्रति,

१. मा.राज्यपाल यांचे सचिव.
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव.
३. मा.उप मुख्यमंत्री (नगर विकास, गृहनिर्माण, सार्वजनिक बांधकाम विभाग (सार्वजनिक उपक्रम)) यांचे प्रधान सचिव.
४. मा. उप मुख्यमंत्री (वित्त, नियोजन, व राज्य उत्पादन शुल्क) यांचे सचिव.

५. सर्व मा.मंत्री व मा.राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव.
६. मा.विरोधी पक्षनेता, विधान परिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ, मुंबई.
७. सर्व सन्माननीय विधान सभा / विधान परिषद व संसद सदस्य.
८. अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव, सर्व मंत्रालयीन प्रशासकीय विभाग.
९. सर्व मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागांच्या अधिनस्त असलेले सर्व विभाग प्रमुख, प्रादेशिक कार्यालय प्रमुख व कार्यालय प्रमुख.
१०. प्रबंधक, मूळ शाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई.
११. प्रधान महालेखापाल (लेखा परीक्षा)- १, महाराष्ट्र, मुंबई.
१२. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-१, महाराष्ट्र, मुंबई.
१३. महालेखापाल (लेखापरीक्षा)-२, महाराष्ट्र, नागपूर.
१४. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-२, महाराष्ट्र, नागपूर.
१५. आयुक्त, आयकर (TDS) चर्नीरोड, मुंबई ४००००२.
१६. आयुक्त, आयकर (TDS) सिव्हील लाईन*, नागपूर ४४४००१.
१७. प्रबंधक, उच्च न्यायालय (अपील शाखा) मुंबई.
१८. सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई.
१९. सचिव, महाराष्ट्र विधीमंडळ सचिवालय, मुंबई.
२०. प्रबंधक, लोक आयुक्त व उपलोक आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई.
२१. प्रबंधक,महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण,मुंबई.
२२. मुख्य माहिती आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
२३. विशेष आयुक्त, महाराष्ट्र सदन, कोपर्निकस रोड, नवी दिल्ली.
२४. सर्व विभागीय आयुक्त.
२५. सर्व जिल्हाधिकारी.
२६. सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी.
२७. संचालक, लेखा व कोषागारे संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
२८. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
२९. प्रादेशिक सह संचालक,लेखा व कोषागारे,कोकण / पुणे / नाशिक / छत्रपती संभाजीनगर / अमरावती / नागपूर.
३०. संचालक,स्थानिक निधी लेखापरीक्षा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, नवी मुंबई.
३१. प्रादेशिक सह संचालक,स्थानिक निधी लेखापरीक्षा कोकण / पुणे / नाशिक / छत्रपती संभाजीनगर / अमरावती / नागपूर.
३२. वरिष्ठ जिल्हा कोषागार अधिकारी, ठाणे / पुणे / नाशिक / छत्रपती संभाजी नगर / अमरावती / नागपूर.
३३. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी.
३४. वित्त विभागातील सर्व कार्यासने.
३५. निवड नस्ती कोषा. प्रशा. - ५.